

Sygn. akt IV Cz 231/13

POSTANOWIENIE

Dnia 30 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku, IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Jolanta Deniziuk (spr.),

Sędziowie : SO Henryk Rudy, del.SSR Beata Kopania

po rozpoznaniu w dniu 30 kwietnia 2013 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy wniosku M. i J. A.

z udziałem B. i A. N., E. i S. G., G. L.

o zniesienie współwłasności

w przedmiocie przyznania biegłemu wynagrodzenia

na skutek zażalenia wnioskodawców

na postanowienie Sądu Rejonowego w Łęborku z dnia 12 lutego 2013 r., sygn. akt I Ns 369/12

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że:

a) przyznać biegłemu K. A. wynagrodzenie za opracowanie opinii w kwocie 1.534,93 zł (tysiąc pięćset trzydzieści cztery złote dziewięćdziesiąt trzy grosze),

b) oddalić wniosek biegłego o przyznanie wynagrodzenia w pozostałym zakresie;

2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.

IVCz 231/12

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12 lutego 2013 roku (sygn. akt I Ns 369/12), Sąd Rejonowy w Łęborku przyznał biegłemu sądowemu K. A. wynagrodzenie w kwocie 1.775,17 zł za sporządzenie opinii dotyczącej zniesienia współwłasności nieruchomości.

W uzasadnieniu wskazał, że biegły K. A. wraz z opinią przedłożył rachunek opiewający na kwotę 1.775,17 zł. Sąd I instancji stwierdził, że w jego ocenie przedstawiony rachunek jest zgodny z wymogami określającymi zasadny przyznawania wynagrodzenia biegłym i uwzględni nakład pracy biegłego przy opracowywaniu zleconej opinii.

Przedmiotowe postanowienie zaskarżyli wnioskodawcy M. i J. A.. Z całokształtu ich pisemnej wypowiedzi wynika, iż nie zgadzają się oni z treścią opinii biegłego, zgłaszając do niej szereg uwag. Skarżący zarzucili jej m.in. wadliwą interpretację przepisów i brak logicznych wniosków. Nadto podnieśli, że opinia opracowana przez biegłego K. A. jest

w ich ocenie wadliwa i w związku z tym biegłemu nie należy się wynagrodzenie za jej sporządzenie, tym bardziej wypłacone z wniesionej przez nich zaliczki.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności zważyć należy, iż zgodnie z art. 288 k.p.c. biegły ma prawo żądać wynagrodzenia za wykonaną pracę.

Jak z kolei stanowi § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 18 grudnia 1975 roku w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym, koszty przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego obejmują: wynagrodzenie biegłego za wykonaną pracę, koszty zużytych materiałów, inne wydatki niezbędne do wydania opinii.

Biegły powołany w niniejszej sprawie bezsprzecznie zrealizowali zlecenia Sądu I instancji, polegające na opracowaniu opinii dotyczącej zniesienia współwłasności zabudowanej nieruchomości w postaci działki nr (...) o powierzchni 0,5148 ha, położonej we wsi D., na której usytuowano dwa budynki. W związku z tym obowiązkiem Sądu I instancji było przyznać mu należne wynagrodzenie.

Wbrew twierdzeniom skarżących, przyznanie biegłemu wynagrodzenia nie jest uzależnione od uznania sporządzonej przez niego opinii za prawidłową, lecz jest konsekwencją skorzystania z usług biegłego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 1973 r., II CZ 64/73 – za pośrednictwem Systemu Informacji Prawnej Lex). Oznacza to, że jeżeli biegły ustosunkował się do tezy dowodowej zawartej w skierowanym do niego zleceniu, to Sąd ma obowiązek przyznać mu wynagrodzenie, bez względu na to, czy strony (uczestnicy postępowania) akceptują treść i wnioski płynące z opinii, czy też nie.

W tym miejscu należy podkreślić, że na etapie wydawania postanowienia w przedmiocie przyznania biegłemu wynagrodzenia, Sąd nie decyduje o tym, która strona (uczestnik postępowania), w jakim stopniu poniesie koszty związane z przeprowadzeniem dowodu z opinii biegłego. Rozstrzygnięcie w tym zakresie znajdzie się - zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c. - dopiero w orzeczeniu kończącym postępowanie w danej instancji. Przy czym wydając je, Sąd będzie kierował się przede wszystkim wynikiem postępowania i szczególnymi okolicznościami danej sprawy.

W tej sytuacji zarzuty skarżących dotyczące obciążenia ich kosztami sporządzenia opinii biegłego, na tym etapie postępowania, należało uznać za przedwczesne.

W dalszej kolejności Sąd Okręgowy szczegółowo odniósł się do wysokości przyznanego biegłemu wynagrodzenia.

Biegły K. A. do opinii dołączył rachunek opiewający na kwotę 1.775,17 zł oraz kalkulację czasu pracy. Jedną godzinę swojej pracy wycenił na 30,03 zł. Wskazał przy tym, że zaznajomienie z aktami zajęło mu 4 godziny, uzyskanie danych z (...) L. – 4 godziny, przeprowadzenie pomiarów w terenie – 8 godzin, prace obliczeniowe - 24 godziny, sporządzenie opinii – 10 godzin, sporządzenie wydruków i odbitek – 8 godzin. Nadto biegły oświadczył, że w związku ze sporządzeniem opinii poniósł koszty przejazdu w kwocie 33,43 zł (40 km x 0,8358).

Zgodnie z art. 89 ust 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wynagrodzenie biegłych oblicza się według stawki wynagrodzenia za godzinę pracy albo według taryfy zryczałtowanej określonej dla poszczególnych kategorii biegłych ze względu na dziedzinę, w której są oni specjalistami. Podstawę obliczenia stawki wynagrodzenia za godzinę pracy i taryfy zryczałtowanej stanowi ułamek kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa.

W myśl z kolei art. 13 ust 1 pkt 2a ustawy budżetowej na rok 2013, kwota bazowa wynagrodzenia dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, wynosi w od 1 stycznia 2013 roku 1.766,46 zł.

Jak stanowi § 2 ust. 2 rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z 18 grudnia 1975 roku w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym wynagrodzenie biegłych za wykonaną pracę

wynosi za godzinę pracy od 1,2% do 1,7% podstawy obliczania. Zgodnie natomiast z § 2 ust. 3 rozporządzenia, w razie złożonego charakteru problemu będącego przedmiotem opinii, wynagrodzenie określone w ust. 2 może być na wniosek zainteresowanego podwyższone w granicach do 50 % stawki, jeżeli biegły ma dyplom ukończenia studiów wyższych lub dyplom mistrzowski oraz pełni funkcję biegłego sądowego nie krócej niż jedną kadencję lub rzeczoznawcy przez okres co najmniej pięciu lat.

W niniejszej sprawie podstawowa stawka godzinowa wynagrodzenia biegłego waha się od 21,20 zł (1.766,46 zł x 1,2%) do 30,03 zł (1.766,46 zł x 1,7%).

Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu I instancji co do wysokości stawki godzinowej wynagrodzenia biegłego.

Dokonując analizy karty pracy biegłego Sąd II instancji uznał, że doszło do zawyżenia czasu pracy biegłego.

Zasadą jest, że wysokość przysługującego biegłemu za wykonaną pracę wynagrodzenia określa Sąd, uwzględniając: 1) kwalifikacje biegłego, 2) potrzebny do wydania opinii nakład pracy oraz 3) poświęcony czas (uchwała Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 25 kwietnia 1963 r., VI KO 3/63, za pośrednictwem Systemu Informacji Prawnej Lex). Powyższe kryteria, jakimi obowiązany jest kierować się sąd, są wprost wyartykułowane w przepisach art. 89 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Według wskazań judykatury, sąd może skontrolować wskazaną przez biegłego w karcie pracy liczbę godzin niezbędnych do sporządzenia opinii (poświęconych na czynności przygotowawcze i badawcze, łącznie z zapoznaniem się z aktami sprawy oraz na opracowanie opinii wraz z uzasadnieniem) i obniżyć wynagrodzenie wyliczone przez biegłego stosownie do przyjętej przez siebie ilości czasu i nakładu pracy biegłego. Jednak ilość czasu, którą trzeba poświęcić na określoną czynność, jest zależna od wielu czynników, a wśród nich także od indywidualnych cech wykonawcy i indywidualnych cech czynności, podany zatem w rachunku czas poświęcony na wykonanie czynności może być z natury rzeczy skontrolowany tylko w przybliżeniu. Jeżeli więc nie istnieją ogólnie obowiązujące normy czasu wykonania danej czynności, kwestionowanie rachunku biegłego na tej podstawie, że czynność wymagała mniej czasu niż to wykazano w rachunku, może być skuteczne tylko wtedy, gdy podane w rachunku ilości zużytego czasu są tak jaskrawo wygórowane, iż – opierając się na zwykłym doświadczeniu życiowym – można od razu stwierdzić, że biegły niewątpliwie zużył znacznie mniej czasu niż podaje w rachunku (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 18 sierpnia 1959 r., I CZ 82/59, OSNCK 1961, nr 2, poz. 41).

Sąd Okręgowy nie ma wątpliwości, że z obiektywnego punktu widzenia, sporządzenie przedmiotowej opinii nie wymagało od biegłego aż 58 godzin, a zatem przeszło siedmiu ośmiogodzinnych dni roboczych. Należy podkreślić, że biegły jest wszakże specjalistą w swej dziedzinie, nadto nie po raz pierwszy wykonywał swą pracę. Złożona opinia nie jest obszerna. Liczy 3 strony i została napisana standardową czcionką. Należy w tym miejscu podkreślić, że 1,5 strony stanowią informacje ogólne dotyczące nieruchomości będącej przedmiotem postępowania. Dodatkowo opinia zawiera wydruki dwóch mapek sytuacyjnych i dwie tabele zawierające wykazy zmian danych ewidencyjnych.

W świetle powyższego nie sposób zgodzić się z twierdzeniem, iż prace obliczeniowe zajęły biegłemu, aż 24 godziny (trzy ośmiogodzinne dni robocze), a sporządzenie opinii, „wydruków i odbitek” w 5 egzemplarzach 18 godzin (przeszło dwa dni robocze). W tej sytuacji Sąd Okręgowy, kierując się doświadczeniem życiowym i zasadami logicznego rozumowania uznał, iż czas potrzebny biegłemu na prace obliczeniowe wyniósł nie więcej niż 20 godzin, a czas potrzebny na sporządzenie opinii, „wydruków i odbitek” – nie więcej niż 14 godzin. W pozostałym zakresie zestawienie zawarte w przedstawionej przez biegłego kalkulacji czasu pracy nie budziło wątpliwości.

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy uznał, że łączny czas potrzebny na sporządzenie zleconej opinii nie przekroczył 50 godzin. W konsekwencji wynagrodzenie biegłego w tym zakresie powinno wynieść 1.501,50 zł.

Bezsprzecznie biegły w celu wykonania potrzebnych dla sporządzenia opinii pomiarów musiał się udać na opisaną wyżej działkę. Deklarowana przez niego odległość, którą pokonał w tym celu nie budzi wątpliwości (40 km).

Uwzględniając zatem stawkę kilometrową (0,8358 zł za 1 km) wynikającą z § 2 pkt 1 b rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 roku w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy, należało uznać, że wykazany przez biegłego koszt dojazdu w kwocie 33,43 zł (40 km x 0,8358 zł) jest w pełni uzasadniony.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy, mocą art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że przyznał biegłemu wynagrodzenie w kwocie 1.534,93 zł i oddalił wniosek biegłego w pozostałym zakresie.

Na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., zażalenie podlegało oddaleniu w pozostałym zakresie.